



Tekenen met papier

Miriam Londoño heeft al in heel wat landen gewoond. Ze verhuisde van Colombia naar Nederland, Spanje, Argentinië, Polen, naar Thailand en weer terug naar Nederland, waar ze sinds 2002 woont. In elke nieuwe woonplaats wachtte haar een barrière die geslecht moest worden: de taal. Het is dus niet verwonderlijk dat taal en woorden een hoofdrol spelen in haar werk.

De vele talen van Miriam Londoño

Miriam Londoño tekent van jongs af aan. Ze is opgeleid als schilder, studeerde kunstgeschiedenis en was docent aan de Universiteit National van Medellín in Colombia. In haar eerste werk speelden textiel en papier al een grote rol. Ze schilderde op canvas en combineerde dit met stukjes zelfgeverfde textiel en papier. Lachend zegt ze: 'Op mijn eerste tentoonstelling, met kleurige, abstracte werken, leek het wel of ik de graven van de Inca's had geplunderd en hun prachtige stukken textiel had gerestaureerd'.

Miriam raakt meer en meer geïnteresseerd in papier en papiermaken en volgt workshops en cursussen in Argentinië, de Verenigde Staten en Thailand. Hier in Nederland gebruikt ze een kleine Hollander Bitter, waarin ze halffabricaten

van linnen en katoen in kleine stukjes en ge-mengd met water tot pulp vermaalt. Aan [de pulp wordt lijm toegevoegd en eventueel poederpigment. Het is een nauwgezet en langdurig proces, dat resulteert in een (gekleurde) papierpulp waarmee Miriam tekent en schrijft op strakgespannen gaas.

Verhalen

In den vreemde lijkt het alsof je je eigen taal 'verliest', want je kunt er niets mee, niemand begrijpt je. Naast alle inspanningen om nieuwe talen machtig te worden, ontstond daardoor bij Miriam een sterke behoefte haar eigen taal te blijven gebruiken. De taal die haar ook verbond met haar familie en vrienden, ver weg in Zuid-Amerika. Ze is hen brieven gaan schrijven.

Een brief aan haar vader, aan haar overleden zus. Persoonlijke herinneringen, gedeelde momenten, vastgelegd in haar moedertaal, het Spaans. De brieven zijn bewust onleesbaar, want communicatie met buitenstaanders was op dat moment voor Miriam geen doel. Dat is het wel in de verhalen van anderen. Van vrouwen, van immigranten. Ze baseert zich voor dit werk op krantenberichten, aantekeningen in haar dagboek, gedichten en foto's. Zo ontstaan prachtige werken als 'So that you don't forget me' (2008) met de namen van 'verdwenen' personen en de installatie 'The garden of the Trampled Poets' (2008) waarbij de letters chaotisch door de ruimte lijken te zweven.

Tekeningen

Naast de verhalen gaat de leefomgeving een steeds grotere rol spelen in het werk van Miriam Londoño. Ze tekent stadsplattegronden, raakt gefascineerd door graffiti. 'Die graffiti', zegt Miriam, 'is in de hele westerse wereld hetzelfde. Je ziet steeds hetzelfde beeld van letters, lijnvoering, kleuren, vormen. Graffiti is universeel, als je door iets wordt bewogen, ga je dat 'groot' uitdrukken, je hand maakt grote bewegingen, het is een drive.'

Sinds twee à drie jaar tekent Miriam mensen en laat daarmee de beperking, in communicatie en vorm, van woorden los. De ontmoeting, de interactie tussen mensen fascineert haar: 'Ik

observeer mensen op verschillende plekken in de stad, verplaats me heel vaak. Ik blijf in de anonimiteit, ben geen normale deelnemer en kijk naar wat er gebeurt. Er gebeurt zo veel tussen mensen, ze komen van buiten, kennen elkaar niet, maar toch ontstaan er relaties. Dat boeit me.'

Transparantie

De betekenis van de verhalen zien we niet alleen in de leesbare woorden. We zien het ook aan de gebruikte kleuren en het schrift. Miriam tekent haar woorden in een vloeiende lijn. De overgang van letter naar woord, van woord naar zin geeft een kalligrafisch beeld. Letters en woorden zijn over elkaar heen geschreven, soms in een bijna driftig handschrift. Dicht volgeschreven vellen laten zien dat dit verhaal nog niet klaar is. Daar waar het verhaal gebaseerd is op nieuwsberichten, ontstaat een recht, mathematisch en zakelijk beeld, dat de suggestie van betere leesbaarheid (begrip) oproept. In de graffiti is haar taal teruggebracht tot de essentie: een schreeuw om aandacht.

Haar tekeningen van mensen hebben dezelfde vloeiende lijnvoering als haar geschreven teksten. Natuurgetrouwe, goed getroffen lichaams-houdingen, elkaar overlappende figuren, die achter, voor, naast elkaar staan, maar elkaar niet aanraken of aankijken. Er is geen contact, ze zijn

slechts ergens naar op weg of komen juist terug. Het zijn actieve, intrigerende beelden. Transparantie is een sleutelbegrip in het werk van Miriam Londoño. Zij tekent niet op papier maar met papier. Er is slechts de suggestie van een drager; want drager en beeld zijn één. Het tweedimensionale werk wordt ruimtelijk geëxposeerd, het hangt vrij van de muur. De schaduwen die ontstaan, versterken het beeld, maar ook de leegte tussen de geschreven woorden en getekende mensen.

Voor meer informatie:
www.miriamlondono.com

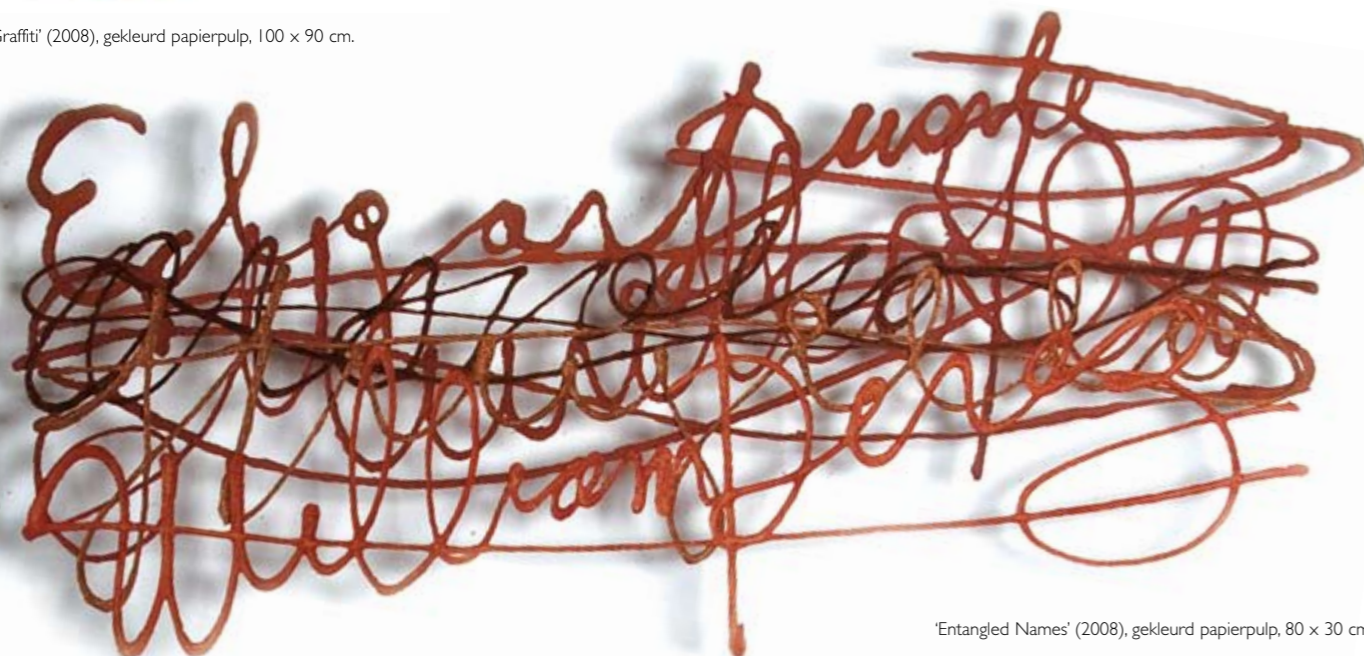
Tekst: Coco Bouwmeester
Beeld: Miriam Londoño

Boek

Van het werk van Miriam Londoño is een boekje verschenen, dat u kunt bestellen. Er zijn twee (Engelstalige) versies: één met een handmade paper sample er in, en één zonder. De eerste versie kost € 30,-, de tweede € 15,-. U kunt dit boekje bestellen door een mailtje te sturen naar: miriamlondono31@yahoo.es.



'Graffiti' (2008), gekleurd papierpulp, 100 x 90 cm.



'Entangled Names' (2008), gekleurd papierpulp, 80 x 30 cm.



'Hoopvol' (2009), papier en was, 123 x 63 cm.